

วิจารณ์และแนะนำหนังสือ

พรทิพย์ โรจนพิทยากร *

Pornthip Rochanapithyakorn

มนีรัตน์ เกิดแสงชื่น **

Manerat Kirdsangjirn

ชาญเดช เจริญวิริยะกุล. ผู้นำท้องถิ่นกับความเข้มแข็งของชุมชนชนบท.
วิทยานิพนธ์, โครงการบัณฑิตศึกษาเทคโนโลยีการบริหาร สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์, 2546. 132 แผ่น.

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประเด็น คือ 1. เพื่อ
ศึกษาประเภทและลักษณะของผู้นำชุมชน/องค์กรชุมชนในชนบท และ 2 เพื่อ
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชน/องค์กรชุมชนในชนบทกับความเข้มแข็ง
ของชุมชน/องค์กรชุมชนในชนบทโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้นำชุมชน ผู้นำ
องค์กรชุมชน สมาชิกองค์กรและประชาชนในชุมชนเขตจังหวัดลพบุรี พิษณุโลก
ชัยภูมิ และนครศรีธรรมราช รวม 1,049 คน ได้ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน
ดังนี้

1. ลักษณะผู้นำชุมชน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นส่วนใหญ่เป็นผู้นำกลุ่มด้วย
และผู้นำกลุ่ม ๆ หนึ่งก็เป็นผู้นำอีกกลุ่มหนึ่ง ตำแหน่งของผู้นำกลุ่มส่วนใหญ่จะมา
จากการเลือกตั้ง ซึ่งได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

* บรรณาธิการงานบริการ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

** บรรณาธิการ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2. ตัวแปรที่มีผลต่อความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรชุมชน พบว่าตัวแปรด้านระดับความเป็นผู้นำของผู้นำท้องถิ่น และตัวแปรด้านพฤติกรรมและประเภทของผู้นำมีผลกระทบในทางตรงต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชน

3. ตัวแปรที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน พบว่าตัวแปรด้านระดับความเป็นผู้นำ ตัวแปรด้านทัศนคติต่องานพัฒนาชุมชน และตัวแปรด้านงานพัฒนาชุมชนส่งผลกระทบในทางตรงต่อความเข้มแข็งของชุมชน

4. ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่ม/องค์กรชุมชน และชุมชน สรุปเป็นประเด็นหลัก ๆ ได้ 5 ส่วน คือ

1. ผู้นำ ขาดความรู้ในการแก้ปัญหาให้กับสมาชิกในกลุ่ม
2. สมาชิกของกลุ่ม มีส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อยมาก ส่วนใหญ่เข้ามาเป็นสมาชิกแล้วก็ได้เข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับกลุ่มเลย
3. กิจกรรมในกลุ่ม เกิดจากพัฒนากรหรือคนนอกชุมชนเป็นผู้จัดตั้งขึ้น เมื่อไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิก กิจกรรมส่วนใหญ่จึงไม่ประสบความสำเร็จ
4. การจัดการและบริการในกลุ่ม ไม่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการ
5. เงินทุน ส่วนใหญ่กลุ่มจะรอเงินสนับสนุนจากภายนอกคือภาครัฐ จึงขาดการสนับสนุนจากภายในชุมชน เนื่องจากรายได้ของคนในชุมชนมีรายได้ต่ำอยู่แล้ว

ผลของการศึกษานี้จึงเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนในการที่จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการวางแผนหารูปแบบและวิธีการพัฒนาองค์กรชุมชนและชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งยิ่งขึ้นต่อไป

ทวีศักดิ์ สุททวาทีน. รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถาบัน
อุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหาร สำนักงาน
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2546. 147 แผ่น.

นโยบายการพัฒนากระบวนบริหารสถาบันอุดมศึกษาของประเทศ เป็นภารกิจ
สำคัญประการหนึ่งของทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการ
อุดมศึกษา) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต มี
วิสัยทัศน์และรอบรู้กลยุทธ์และเทคนิคด้านการบริหารซึ่งจำเป็นต่อการดำเนินภารกิจ
ของมหาวิทยาลัย มีความรู้ความเข้าใจในยุทธศาสตร์ชาติ มีความสามารถในการ
วิเคราะห์สถานการณ์ มีความสามารถในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น
ในรูปแบบเครือข่าย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถบริหารมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาให้เป็น
องค์กรที่มีขีดความสามารถสูงในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้แก่สังคม ให้เป็น
สถาบันที่น่าเชื่อถือของประชาชน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการฟื้นฟู และ
สร้างเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีนานาชาติได้ อีกทั้งรัฐบาล
มีนโยบายให้สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นส่วนราชการต้องปรับเปลี่ยนสถานภาพ เป็น
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ภายในปีพุทธศักราช 2545 ทบวงมหาวิทยาลัย
ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มพูนและพัฒนาศักยภาพและ
ขีดความสามารถของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจได้
อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการศึกษาความต้องการและกำหนดรูปแบบการ
พัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาภายใต้บริบทข้างต้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ *ประการแรก* ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็น
ที่ต้องพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาให้มีขีดความสามารถในการบริหาร
งานอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนองตอบต่อความต้องการในการพัฒนา
ตนเองของผู้บริหารและยังเป็นการเตรียมความพร้อมต่อบริบทและการปรับเปลี่ยน
โครงสร้างสภาพแวดล้อมการบริหารที่จะเกิดขึ้นในอนาคต *ประการที่สอง* เพื่อเสนอ
แนะกลยุทธ์และมาตรการการพัฒนาความรู้ ทักษะ ทักษะคติของผู้บริหารสถาบัน
อุดมศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทเงื่อนไขแวดล้อม และ *ประการที่สาม* เพื่อเสนอแนะ
ทางเลือกของรูปแบบการจัดองค์การ สถาบันพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา เพื่อ

รับผิดชอบการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ตามกลยุทธ์และมาตรการการพัฒนาที่กำหนด รวมทั้งแนวทางการจัดตั้งสถาบันดังกล่าว

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบสำรวจตัดขวาง (Cross-sectional survey research) กลุ่มตัวอย่างการวิจัยมี 4 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างผู้กำหนดนโยบายผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารหน่วยงานฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกระทรวงต่าง ๆ และกลุ่มตัวอย่างผู้เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารระดับสูงมหาวิทยาลัยรุ่นที่ 1-9 ซึ่งจัดโดยสำนักส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง แบบกอนทิมะ และการทำสำมะโน

ผลการวิจัยเสนอสาระสำคัญไว้ 5 ประการ คือ *ประการแรก* ชี้ให้เห็นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาไทยต่อการพัฒนาประเทศและบทบาทการร่วมพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาและทำหน้าที่ในการทำนุบำรุงและแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ *ประการที่สอง* ชี้ให้เห็นสาเหตุของปัญหา ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ การขึ้นนำประเทศ/สังคม ซึ่งมีสาเหตุอันเนื่องมาจากระบบองค์การและพฤติกรรมบุคคล นอกจากนี้ยังได้สรุปสภาพปัญหาซึ่งผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยประสบอยู่ *ประการที่สาม* ได้ตอบคำถามการวิจัยในเรื่องความจำเป็นที่ต้องพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย ดำเนินการสำรวจเพื่อประเมินความจำเป็นที่ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาต้องได้รับการพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหาร เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ผู้บริหารประสบอยู่ *ประการที่สี่* ตอบคำถามการวิจัยในประเด็นกลยุทธ์และมาตรการการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่งกำหนดเป็น 2 ระดับคือ ระดับแรกเป็นกลยุทธ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ และระดับที่สองเป็นกลยุทธ์ที่แต่ละสถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเอง *ประการที่ห้า* นำเสนอข้อมูลความคิดเห็นต่อการจัดตั้งสถาบันพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และรูปแบบการจัดองค์การของสถาบันดังกล่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้นำผลการศึกษาวินิจฉัยไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างแท้จริง

ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดจากงานวิจัยซึ่งมีทั้งหมด 5 บท
สำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่ต้องการรู้เฉพาะประเด็นหลัก ๆ สามารถอ่านจากบทสรุป
สำหรับผู้บริหารได้

ไพโรจน์ ภัทรนรากุล. กลยุทธ์การจัดการและการปรับตัวขององค์การในสภาวะ
วิกฤต (*Management strategies and organizational adaptability
in crisis*). กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒน-
บริหารศาสตร์, 2546. 383 หน้า.

ประเทศไทยได้ประสบวิกฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจและการเงินในช่วงปลาย
ปีพุทธศักราช 2540 อันส่งผลให้องค์การทั้งภาครัฐและภาคเอกชนประสบปัญหา
ด้านงบประมาณ ขาดเงินทุนหมุนเวียน ภารกิจต่าง ๆ สะดุด ไม่สามารถดำเนิน
ไปตามปกติได้ หลายองค์การปรับโครงสร้างและกลยุทธ์การจัดการเพื่อรับมือกับ
วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างประสบผลสำเร็จ จึงสามารถยืนหยัดและเติบโตมาจนถึง
ปัจจุบัน ขณะที่องค์การอีกจำนวนหนึ่งไม่สามารถปรับตัวสู่กับสถานการณ์ได้ จึง
ต้องหยุดดำเนินการไปในที่สุด

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การจัดการและการปรับตัว
ขององค์การในสภาวะวิกฤต โดยให้ความสำคัญเรื่องโครงสร้างการบริหาร บทบาท
ภารกิจและศึกษาถึงกลยุทธ์การบริหารงานขององค์การทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและ
องค์การภาคเอกชน ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การศึกษาเชิง
ปริมาณ ใช้แบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และ
พนักงานองค์การภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนจำนวน 600 ชุด ได้รับ
แบบสอบถามที่ตอบกลับคืนที่มีความสมบูรณ์รวม 150 ชุด ส่วนการศึกษาเชิงคุณ
ภาพได้สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานภาครัฐ 6 แห่ง รัฐวิสาหกิจ 7 แห่ง
และหน่วยงานภาคเอกชน 11 หน่วยงาน

ผลการศึกษาพบว่า องค์การภาครัฐและรัฐวิสาหกิจมีการปรับเปลี่ยนที่
สะท้อนถึงการตอบสนองต่อบริบทใหม่ด้านการปฏิรูประบบราชการเพื่อปรับเปลี่ยน
โครงสร้าง กฎหมาย นโยบาย และระบบบริหารงาน โดยนำกลยุทธ์การจัดการสมัย

ใหม่มาใช้ในองค์การสำหรับภาคเอกชน เป็นการแสวงหาแนวทางกลยุทธ์เพื่อความอยู่รอด เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในภาพรวมพบว่าหน่วยงานและองค์การที่ศึกษามีการปรับตัวมุ่งสู่องค์การสมัยใหม่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงาน การกระจายอำนาจ การสร้างธรรมาภิบาล และการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายคือความอยู่รอด ความมั่นคงและมีศักยภาพในการแข่งขัน ส่วนความสำเร็จของกลยุทธ์การจัดการ และการปรับตัวขององค์การในสภาวะวิกฤตจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การมีค่านิยมร่วม การมีส่วนร่วมของพนักงาน การจัดการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม รวมถึงการได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากทุกฝ่ายตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสียที่จะเป็นพลังเพื่อช่วยผลักดัน กำหนดกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รวมทั้งการประเมินกลยุทธ์

รายละเอียดของงานวิจัยแบ่งออกเป็น 7 บท เริ่มด้วย บทนำ กล่าวถึงความสำคัญของเรื่องที่วิจัย วัตถุประสงค์ ขอบเขตและข้อจำกัด แบบแผนการศึกษาวิจัย ผลที่คาดว่าจะได้รับ บทที่ 2 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วยแนวคิดเกี่ยวกับวิกฤตในองค์การและการจัดการในสภาวะวิกฤต กลยุทธ์ขององค์การและการจัดการในสภาวะวิกฤต การจัดการตามสถานการณ์ การจัดการการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม ธรรมาภิบาลกับการจัดการในสภาวะวิกฤต บทที่ 3 กลยุทธ์การจัดการและการปรับตัวขององค์การภาครัฐในสภาวะวิกฤต นำเสนอเป็นกรณีศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เช่น การพัฒนากรอบดุลยภาพความสำเร็จ (Balanced Scorecard) กรณีกรมทรัพย์สินทางปัญญา การปรับลดขนาดองค์การและการพัฒนาทีมงาน กรณีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น บทที่ 4 กลยุทธ์การจัดการและการปรับตัวของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสภาวะวิกฤต นำเสนอเป็นกรณีศึกษาในเรื่องต่อไปนี้คือ การแปรสภาพองค์การ และเพิ่มศักยภาพของพนักงานเพื่อรองรับการแข่งขัน กรณี บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) การปรับตัวขององค์การเพื่อความอยู่รอด กรณีการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) การลดต้นทุนและปรับแผนการผลิต กรณีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นต้น บทที่ 5 กลยุทธ์การจัดการและการปรับตัวขององค์การภาคเอกชนในสภาวะวิกฤต เป็นการศึกษาเรื่องการจัดการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม

กับหน่วยยุทธศาสตร์ กรณี ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) การรวบรวมกิจการ
กับการบริหารความเสี่ยง กรณี ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น
บทที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บริหารและพนักงานเกี่ยวกับการจัดการในสภาวะวิกฤต
เป็นผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐ
และรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาคเอกชนและเปรียบเทียบ
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ
และรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานภาคเอกชน และบทสุดท้ายเป็นสรุปและเสนอแนะ
งานวิจัยค่อนข้างละเอียด สำหรับผู้สนใจที่ต้องการอ่านอย่างรวบรัด สามารถอ่าน
บทคัดย่อหรือสรุปความตอนท้ายของแต่ละบท ก็สามารถเข้าถึงสาระของงานวิจัยได้

**รายงานการวิจัยเรื่องผลกระทบของสุราในฐานะปัจจัยร่วมการเกิดปัญหาความรุนแรง
ในครอบครัว (Impact of alcohol consumption as a factor of
domestic violence) โดย ฝ่ายศูนย์พิทักษ์สิทธิสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง
กรุงเทพฯ: มูลนิธิ, 2546. 140, 120 หน้า.**

ปัจจุบันสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวได้เพิ่มจำนวนและระดับของ
ความรุนแรงขึ้นอย่างน่าเป็นห่วงและจากประสบการณ์การให้บริการในกรณีเกิด
ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของมูลนิธิเพื่อนหญิงพบว่า สาเหตุของความรุนแรงใน
ครอบครัว เกิดจากผู้กระทำดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งถือเป็นปัจจัย
ร่วมของการเกิดปัญหา และเพื่อหาทางป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ศูนย์พิทักษ์
สิทธิสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง จึงได้ทำการศึกษาวจัยเรื่องนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ 3
ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุและแนวโน้มของการดื่มสุราและเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ 2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ในฐานะที่เป็นปัจจัยร่วมของปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และ 3. เพื่อศึกษาหา
แนวทางในการแก้ไขปัญหาลดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานั้น ได้จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ดื่มสุรา
/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกลุ่มที่ 2 เป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุรา/

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนทั้งสิ้น 479 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 3 ชุด

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ดื่มสุรา/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในทุกภูมิภาคส่วนใหญ่ดื่มสุราเป็นประจำทุกวันหรือเกือบทุกวัน ส่วนสาเหตุของการดื่มเป็นเพราะอยากลองและเพื่อนชักชวน ซึ่งการดื่มสุราทำให้สมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจลดลง ทำให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ดื่มขาดสติในการควบคุมตนเอง ก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันในครอบครัว และสำหรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุรา ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่ประสบการณืเคยเห็นหรือเคยได้ยินว่าบุคคลที่ดื่มสุรา มีการใช้ความรุนแรงเมื่อมีการทะเลาะกัน มักตำว่าด้วยคำหยาบคาย ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดื่มสุรามีความคิดว่า สุราเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ตนเองและบุคคลในครอบครัวเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน ทำให้ความคล่องตัวในการใช้จ่ายภายในครอบครัวลดลง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทุกภูมิภาคระบุว่า ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เกิดจากการกระทำของ "สามี"

ส่วนแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อลดการใช้ความรุนแรงในครอบครัว นั้น ได้แก่ การเสนอให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันการใช้ความรุนแรงในครอบครัว การรณรงค์ให้ผู้นำประเทศ ผู้นำชุมชนลดค่านิยมการดื่มสุรา การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนตระหนักถึงผลกระทบของการดื่มสุรา การเสนอไม่ให้มีการโฆษณาสุราและการเสนอให้มีกฎหมายในการแก้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งในประการสุดท้ายนี้ชมรมสมาชิกรัฐสภาสตรีไทยร่วมกับองค์การสมาชิกรัฐสภาแห่งเอเชียว่าด้วยประชากรและการพัฒนา (AFPPD) ในฐานะภาคเอกชน จึงได้จัดทำร่าง พ.ร.บ.ขจัดความรุนแรงในครอบครัวขึ้น ด้วยหวังว่าจะช่วยยับยั้งความรุนแรงภายในบ้านและช่วยให้ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงได้รับประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้มากยิ่งขึ้น

วีระ จันทะแจ้. ผลกระทบจากมาตรการของรัฐในการแก้ปัญหา NPLs ต่อการ
ฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย. (กรุงเทพฯ): วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร, 2546. ก-ธ, 245 แผ่น.

เป็นเอกสารวิจัยซึ่งผู้วิจัยเสนอต่อวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรเพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน
รุ่นที่ 15 ประจำปีการศึกษาพุทธศักราช 2545-2546 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 6
บท ดังนี้ บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
วัตถุประสงค์ ขอบเขต สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ข้อจำกัดและ
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3
ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาถึงมาตรการของรัฐในการป้องกันและแก้ไข NPLs และ
ลักษณะ NPLs ของธนาคารพาณิชย์ไทยก่อนและหลังปี 2540 2. เพื่อศึกษาถึงผล
กระทบที่เกิดจากมาตรการของรัฐในการป้องกันและแก้ไข NPLs ต่อสถานะ NPLs
ของธนาคารพาณิชย์ไทยก่อนและหลังปี 2540 และ 3. เพื่อเสนอแนวทางการ
กำหนดมาตรการของรัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหา NPLs ที่เหมาะสมและเอื้อ
ต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ โดยผู้วิจัยทำการศึกษาจากข้อมูลของธนาคารพาณิชย์
จำนวน 13 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด
(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด
(มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด
(มหาชน) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด
(มหาชน) ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)
ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด นครชน
จำกัด (มหาชน) ธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) บทที่ 2 มาตรการทาง
การเงินของรัฐที่มีต่อผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในช่วงก่อนวิกฤต
เศรษฐกิจปี 2540 โดยกล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการปฏิรูประบบการเงิน
มาตรการเปิดเสรีทางการเงินที่สำคัญของไทย แผนพัฒนาระบบการเงิน พ.ศ.2538-
2543 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางการเงิน สภาพเศรษฐกิจของไทยหลัง
ใช้นโยบายการเงินเสรี ผลประกอบการของธนาคารพาณิชย์ในช่วงก่อนเกิดวิกฤต

เศรษฐกิจและมาตรการของรัฐที่มีผลกระทบต่อ NPLs บทที่ 3 มาตรการทางการเงินของรัฐที่มีผลต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจ โดยกล่าวถึงภาวะเศรษฐกิจไทยหลังวิกฤตเศรษฐกิจ มาตรการทางการเงินที่สำคัญหลังวิกฤตเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของธนาคารพาณิชย์ในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจ ผลประกอบการของธนาคารพาณิชย์ในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจและมาตรการของรัฐที่มีผลกระทบต่อ NPLs บทที่ 4 มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา NPLs ในต่างประเทศและผลกระทบ โดยกล่าวถึงมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา NPLs ของประเทศเกาหลีใต้และมาเลเซีย เนื่องจากเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการปรับโครงสร้าง เฉพาะอย่างยิ่งประเทศมาเลเซียที่สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจการเงินของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บทที่ 5 สาเหตุของการเกิดปัญหา NPLs และมาตรการแก้ปัญหาของประเทศไทย เกาหลีใต้และมาเลเซีย ในบทนี้ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิด NPLs ในระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย ความคืบหน้าในการแก้ปัญหา NPLs ของธนาคารพาณิชย์ไทย สาเหตุของวิกฤตเศรษฐกิจเอเซียที่นำไปสู่ปัญหา NPLs ของธนาคารพาณิชย์ในกลุ่มประเทศเอเซีย ความคืบหน้าของการแก้ปัญหา NPLs ของประเทศเกาหลีใต้ และมาเลเซีย และการเปรียบเทียบมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา NPLs ของประเทศไทยกับต่างประเทศ บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะมาตรการและแนวทางเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหา NPLs ไว้ 5 ประการด้วยกัน คือ 1. ควรปรับอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน 2. ควรมีกฎหมายพิเศษรองรับการปรับโครงสร้างหนี้ 3. ควรเปิดให้ธนาคารของรัฐหรือ บสท.รับซื้อหนี้ NPLs ในแนวทางของการ Re-finance ได้ 4. ควรทบทวนถึงผลกระทบและความสัมพันธ์ของมาตรการสำคัญ และ 5. สถาบันการเงินควรเพิ่มทุนให้เป็นที่ไปตามข้อกำหนดของทางการและการกันสำรองหนี้ที่คาดว่าจะสูญอย่างเพียงพอ

Duangrat Kamalobol. **Managerial Capacity and People Empowerment: the Key Mechanisms of Community Organizations Towards Community Development.** Ph.D. dissertation, School of Public Administration, National Institute of Development Administration, 2003. 174 P.

The research focuses on the process of community organization. It is believed that the community, as the smallest unit of the country, operates on a self-reliant basis and is able to work cooperatively as a cohesive unit. As a result, the goal of sustainable development will be achieved. The objectives of the study are as follows : 1) to study the key mechanism of community organizations towards community development, 2) to identify the patterns of the managerial capacity and people empowerment which contributed to a strong community, and 3) to investigate and identify how the patterns of the communities's social networks and Thai social values influence the fulfillment of community organizations. Two villages in Buriram province were selected as case studies. Ban Noen village represented a strong community where as Nong Or, a weaker one.

The finding shown that the managerial capacity of both villages was different in terms of managerial capacity and empowerment and these properties accounted for their successes and failures. In a strong community with a healthy public life, people have participated in a self empowered manner. They have strong faith in their capacity to deal with their problems and needs. Four major factors that facilitated the managerial capacity of each village are as follows: the village's social infrastructures, the practice of subsistence economy, the process of public learning and decision-

making, and the leadership. Moreover, the researcher investigates the problems associated with low unity and cohesiveness on the part of the villagers. First, the lack of the village's social infrastructures which served as key communication channels for the people. Second, the migration out of the villages to work in other provinces has weakened the sense of belonging of the villagers towards their village. Finally, the role of patron leadership may prevent the development of the people towards public learning and empowerment.

The study is composed of six chapters. *Chapter 1* describes the statement of problems, the objectives of the study, the research questions, the scope and benefits of the study. *Chapter 2* explains the definitions and concepts of community. *Chapter 3* shows the research methods. *Chapter 4* provides an overview picture of the two communities such as background data of the villages. *Chapter 5* presents the findings of two case studies of Ban Noen and Nong Or. *Chapter 6* concludes the findings and poses some relevant recommendations pertaining to community development.